

కృష్ణ యజుర్వేదీయ త్తైత్తిరీయారణ్యకమ్

॥అరుణ ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ భద్రం కర్ణీభిః శృఙుయాము దేవాః భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః
స్థిరైరజ్ఞిస్తమ్మివాగ్ంసస్తనూభిః వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః॥ స్వస్తి న ఇనో
వృద్ధశ్రవాః స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః స్వస్తినస్తార్చైల్ ఆరిష్టనేమిః స్వస్తి నో
బృహస్పతిర్దధాతు॥ ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః॥

ఓమ్॥ భద్రం కర్ణీభిః శృఙుయాము దేవాః భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః
స్థిరైరజ్ఞిస్తమ్మివాగ్ంసస్తనూభిః వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః॥ స్వస్తి న ఇనో
వృద్ధశ్రవాః స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః స్వస్తినస్తార్చైల్ ఆరిష్టనేమిః స్వస్తి నో
బృహస్పతిర్దధాతు॥ ఆపమాపామః సర్వాః అస్కుదస్కుదితోముతః [१] అగ్నిర్వయుశ్చ
సూర్యశ్చ | సహ సంచస్పర్శరద్ధియా॥ వాయ్మశ్చ రశ్మిపతయః | మరీచ్యత్మానో అద్భుపః |
దేవీర్ఖవనసూవరీః | పుత్రవత్యాయ మే సుత॥ | మహానామ్మిర్గుహమానాః | మహాసో
మహాసస్విః | దేవీః పరజ్ఞస్యసూవరీః | పుత్రవత్యాయ మే సుత॥ [२] ఆపాశ్చుయ్ఫ్లిమపా రక్షః |
అపాశ్చుయ్ఫ్లిమపా రఘ్మీః | అపాశురుమప చావర్త్తమీః | అప దేవీరితో హితః | వజ్రం
దేవీరజీతాగ్శచ్చ | భువనం దేవసూవరీః | ఆదిత్యానదితిం దేవీమీ | యోనినోర్ధ్వముదీషతు॥ |
శివానశ్చన్తమా భవన్తు | దివ్యా ఆప ఓషధయః॥ సుమృఢీకా సరస్వతి | మా తే వ్యేమ
సందృశి॥ [३]

అముతః సతోపథయో ద్వే చ॥॥

స్తుతిః ప్రత్యక్షమైతిహ్యమ్ | అనుమానశ్చతుష్టయమ్ | ఏతైరాదిత్యమణ్డలమ్ | సర్వైవ
 విధాస్యతే || సూర్యో మరీచిమాదతే | సర్వస్నాద్యవనాదధి | తస్యః పాకవిశేషణా స్తుతం
 కాలవిశేషణమ్ || నదీవ ప్రభవాత్మాచిత్ || అక్షయ్యాథ్వస్తతే యథా [4] తాం నద్యోకభి
 సమాయన్తి | సౌరుస్నతీ న నివర్తతే || ఏవం నానాసముత్థానాః కాలాస్పంచధ్నరగ్గు శ్రితాః
 అణుశశ్చ మహాశశ్చ | సర్వే సమవయన్తితమ్ || సత్తైస్సర్వస్సమావిష్టః | ఉఱుస్సన్న
 నివర్తతే | ఆధిసంచధ్నరం విద్యాత్ || తదేవ లక్షణిః || [5] అణుభిశ్చ మహాద్యిశ్చ | సమారూఢః
 ప్రదృశ్యతే | సంచధ్నరః ప్రత్యక్షేణా నాధిసత్త్వః ప్రదృశ్యతే || పటరో విక్లిధః ప్రిజ్ఞః
 ఏతద్వరుణలక్షణమ్ | యత్తైతదుపదృశ్యతే | సహస్రం తత్త్ర నీయతే || ఏకగ్గం హి శిరో నానా
 ముఖీ | కృధ్నన్నం తదృతులక్షణమ్ || [6] ఉభయతస్పష్టేన్నియాణి | జల్పితం త్వేవ దిహ్యతే ||
 శుక్లకృష్ణే సంచధ్నరస్యా | దక్షిణవామయోః పార్వ్యయోః | తస్మైషా భవతి || శుక్రం తే
 అన్యద్విజతం తే అన్యత్ | విషురూపే అహనీ ద్వోరివాసి | విశ్వా హి మాయా అవసి స్వధావః
 భద్ర | తే పూషన్నిహ రాత్మిరస్త్రిష్టతే || నాత్ర భువనమ్ | న పూషా | న పశవః |
 నాదిత్యస్సంచధ్నర ఏవ ప్రత్యక్షేణ | ప్రియతమం విద్యాత్ || ఏతదైవ సంచధ్నరస్య
 ప్రియతమగ్గం రూపమ్ | యోకస్య మహానర్థ ఉత్పధ్యమానో భవతి | ఇదం పుణ్యం
 కురుష్యేతి | తమాహారణం దద్యాత్ || [7]
 యథా లక్షణ బుతులక్షణం భువనగ్గం సప్త చ || 2 ||

సాకంజానాగ్గం సప్తధమాహరేకజమ్ | పదుద్యమా బుషయో దేవజా ఇతి | తేషామిష్టాని
 విహితాని ధామశః | స్థాత్రే రేజన్సే వికృతాని రూపశః || కో ను మర్యా అమిథితః | సభా
 సభాయమబ్రవీత్ | జహోకో అస్మిదీషతే || యస్తుత్యజ సభివిదగ్గం సభాయమ్ | న తస్య
 వాచ్యపి భాగో అస్తి | యదీగ్గం శృంత్యలకగ్గం శృంతోతి || [8] న హి ప్ర వేద సుకృతస్య
 పన్థామితి || బుతుర్ బుతునా నుద్యమానః | విననాదాభిధావః | షష్ఠిశ్చ త్రిగ్గంశకా వల్గాః |

శుక్లకృష్ణో చ షాష్టికా॥ సారాగవసైర్జరదక్షః వసన్తో వసుభిసుహా సంవధ్నరస్య సవితుః
 ప్రైపకృత్ప్రథమః స్తుతః॥ అమూనాదయతేత్యన్యాన్ ||[६] అమూగ్స్చ పరిరక్తతః ఏతా
 వాచః ప్రయుజ్యనేఽయత్తైత్తదుపదృశ్యతే॥ ఏతదేవ విజానీయాత్ || ప్రమాణం కాలపర్యయే
 విశేషణం తు వజ్ఞామః బుత్రునాం తన్నిబోధతు॥ శుక్లవాసా రుద్రగణః గ్రీవైణాకవర్తతే
 సహా నిజహన్ పృథివీగం సర్వామ్ ||[००] జ్యోతిషోకప్రతిభ్యేన సః॥ విశ్వరూపాణి వాసాగ్ంసి
 ఆదిత్యనాం నిబోధతు సంవధ్నరీణం కర్మఫలమ్ || వర్షాభిర్దదతాగ్ం సహా॥ అదుఃఖో
 దుఃఖచక్కరివ తద్వాకపీత ఇవ దృశ్యతే || శీతేనావ్యధయన్నివా రురుదక్ష ఇవ దృశ్యతే॥
 హ్రదయతే జ్వలతక్షైవా శామ్యతశాస్య చక్కపీ॥ యా వై పుజా భృగ్గశ్యనేఽయాం సంవధ్నరాత్రా
 భృగ్గశ్యనేఽయాః ప్రతితిష్ఠన్తి || సంవధ్నరే తాః ప్రతితిష్ఠన్తి || వర్షాభ్య ఇత్యర్థః ||[००]
 శృంత్యన్యాస్తః సర్వామీవ పట్టు ||३||

అక్షిదుఃఖోత్తితష్టైవా విపుసన్నే కనీనికీ || ఆజ్ఞై చాద్గణం నాస్తి || బుభూణాం తన్నిబోధతు ||
 కనకాభాని వాసాగ్ంసి || అహతాని నిబోధతు || అన్నమళ్ళీత మృజ్యైత || అహం వో జీవనప్రదః ||
 ఏతా వాచః ప్రయుజ్యనేఽయాః శరద్యత్తైత్తదృశ్యతే ||[७] అభిధూన్వన్తోకథిష్మున్త ఇవ || వాతవన్తో
 మరుద్గణః || అముతో జీతుమిమముఖమివ || సన్నద్భాసుహా దదృశే హా
 అపద్వస్తోర్వస్తివరైణిరివ || విశిఖాసః కపర్దినః || ఆక్రుద్ధస్య యోధ్యమానస్య || కుద్ధస్యైవ
 లోహానీ || హేమతశ్చక్కపీ విద్యాత్ || అక్షయాః క్షిపణోరివ || [८] దుర్భిక్షం దేవలోకిమా
 మనునాముదకం గృహో || ఏతా వాచః ప్రవదన్తీః || వైద్యతో యాన్ని శైశిరీః || తా అగ్నిః
 పవమానా అష్టవ్యక్తతు || ఇహ జీవికామపరిపశ్యన్నా || తష్టైషా భవతి || ఇహేహా వస్యతపసః ||
 మరుతస్మార్యత్వచః || శర్వస్ప్రథా ఆవృణే ||[९]
 దృశ్యత ఇవాప్యణే || 4 ||

అతితామృణి వాసాగ్ంసి అష్టి వజ్రి శతఫ్ము చ | విశ్వే దేవా విపుహరన్తి | అగ్నిజిహ్వ
 అసశ్వత || నైవ దేవో న మర్త్యః | న రాజు వరుణో విభుః | నాగ్నిర్నైన్మౌనః |
 మాతృక్రచ్చన విద్యతే || దివ్యషైయకా ధనురార్త్మః | పృథివ్యామపరా శ్రీతా | [09] తస్యేన్మౌ
 వమిరూపేణా ధనుర్జ్యమచినథ్యయమ్ || తదిన్త్రధనురిత్యజ్యమ్ | అబ్రవర్ణేము చక్కతే |
 ఏతదేవ శంయోర్మహస్తత్యస్య | ఏతద్రుద్రస్య ధనుః | రుద్రస్య త్వేవ ధనురార్త్మః | శిర
 ఉత్పిపేషా స ప్రవర్గీయభవత్ | తస్మాద్యస్సప్రవర్గీయణ యజ్ఞేన యజతే | రుద్రస్య స శిరః
 ప్రతిదధాతి | సైనగ్ం రుద్ర ఆరుకో భవతి | య ఏవం వేద || [08]
 శ్రీతా యజతే శ్రీపి చార్ణ ||

అత్యర్థావ్యక్తిరథ్మత్తు | శిశిరః ప్రదృష్యతే | నైవ రూపం న వాసాగ్ంసి | న చక్కుః
 ప్రతిదృష్యతే || అన్యోన్యం తు న హగ్గిస్తుతః | సతస్తద్దేవలక్షణము | లోహాతోకట్టి | శారశీరష్టిః
 సూర్యాన్యోదయనం ప్రతి || త్వం కరోషి న్యాఖ్యలికాము | త్వం కరోషి నిజానుకాము ||[08]
 నిజానుకా మీ న్యాఖ్యలికా | అమీ వాచముపాసతామితి || తస్మై సర్వ బుతవో నమస్తే |
 మర్యాదాకరత్వాత్ము | పురోధాము | బ్రాహ్మణా ఆప్నోతి | య ఏవం వేద || స ఖలు సంవధనర
 ఏతైస్సేనానీభిస్సహా | ఇన్నాయ సర్వాన్నామానభివహతి | స ద్రుపుః | తస్మైయో భవతి ||[09] అవ
 ద్రుపో | అగ్గంశుమతీమతిష్ఠత్తు | ఇయానః కృషో | దశభిః | సహస్రో | ఆవర్తమిన్త్రః | శచ్య
 ధమన్తము | ఉపస్థుహి | తం నృమణామథద్యామితి || ఏతయైవేస్త్రః | సలావృక్య | సహా |
 అసురాన్వరివృశ్చతి | పృథివ్యగ్ంశుమత్తు | తామన్వస్థితః | సంవధనో | దివం చ | నైవం
 విదుషాఽచార్యాన్తేవాసినో | అన్యోన్యపై దుప్యోతాము | యో | దుప్యోతి | భృశ్యతే
 స్వర్గలోకాత్తు | ఇత్యైతుమణ్డలాని | సూర్యమణ్డలాన్యభ్రాయికాః | అత | ఉర్ధ్వగ్ం
 సనిర్వుచనాః ||[08]
 నిజానుకాం భవతి దుప్యోతాం పశ్చా వా |||||

ఆరోగ్య భ్రజః పటురః పతజ్గః స్వర్జురో జ్యోతిషీమాన్ విభాసః తే అషై సర్వే
 దివమాతపన్తి ఉర్జం దుహోనా అనపస్ఫురన్త ఇతి॥ కశ్యపోకష్టమః స మహమేరుం న
 జహాతి తషైయై భవతి॥ యత్తే శిల్పం కశ్యప రోచనావత్తీ ఇన్నియావత్పుష్టిలం
 చిత్రభాసు యస్మిన్మానర్య అర్పితాస్పత్త సాకమ్॥[10] తస్మిన్నాజానమధి విశ్రయేమమితి॥
 తే అషై సర్వే కశ్యపాజ్యోయైతిర్లభస్తే॥ తానోనమః కశ్యపాదధినిర్ధమతి॥
 భ్రస్తాకర్మకృదివైవమ్॥ ప్రోణో జీవానీన్నియజీవాని సప్త శీర్షణ్యాః ప్రోణాః సూర్య
 ఇత్యాచార్యః॥ అపశ్యమహమేతాన్ సప్త సూర్యానితి పఞ్చకర్ణో వాధ్యాయయనః సప్తకర్ణో శృ
 ప్లాక్షిః॥[11] ఆనుశ్రవిక ఏవ నొ కశ్యప ఇతి ఉభో వేదయితే న హి శేకుమివ మహమేరుం
 గన్తుమ్॥ అపశ్యమహమేతథ్మార్యమణ్ణలం పరివర్తమానమ్॥ గార్గ్యః ప్రోణత్రాతః గచ్ఛన్త
 మహమేరుమ్॥ ఏకం చాజహతమ్॥ భ్రజపటరపతజ్గు నిహానీ తిష్ఠన్నాతపన్తి॥ తస్మాదిహ
 తప్తితపాః॥[12] అముత్తేతరే॥ తస్మాదిహతప్తితపాః॥ తేషామేషా భవతి॥ సప్త సూర్య
 దివమనుప్రవిష్టాః తానన్వేతి పథిభిర్దక్షిణావాన్॥ తే అషై సర్వే ఘృతమాతపన్తి॥ ఉర్జం
 దుహోనా అనపస్ఫురన్త ఇతి॥ సప్తర్తివ్యజసూర్య ఇత్యాచార్యః॥ తేషామేషా భవతి॥ సప్త
 దిశో నానాసూర్యః॥[13] సప్త హతార బుత్యజః దేవా ఆదిత్య యే సప్తః తేభిః
 సోమాశీరక్షణ ఇతి॥ తదప్యమ్మాయః దిగ్ంబ బుత్యాన్ కర్తీ॥ ఏత్యమౌవావృతాడ
 సహస్రసూర్యతాయా ఇతి వైశంపాయనః॥ తషైయై భవతి॥ యద్యావ ఇన్న తే శతగ్ం
 శతం భూమీః ఉత స్యః నత్వా వజ్రిన్ సహస్రగ్ం సూర్యః॥[14] అను న జాతమష్ట రోదసీ
 ఇతి॥ నానాలిజగత్వదృతునాం నానాసూర్యత్వమ్॥ అష్టో తు వ్యవసీతా ఇతి॥
 సూర్యమణ్ణలాస్యష్టత ఉర్జమ్॥ తేషామేషా భవతి॥ చిత్రం దేవానాముదగాదసీకమ్॥
 చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యగ్నిః ఆప్రా ద్యావాపృథివీ అన్తరిక్షమ్॥ సూర్య ఆత్మ
 జగతస్తస్మషేత్తి॥[15]

సాకం ప్రాత్కిష్టప్తితపో నానాసూర్యః సూర్య నవ చు॥7॥

క్వేదమబ్ధం నివిశతే క్వాయగ్ం సంవథ్సరో మిథః క్వాహః క్వేయం దేవరాత్రీ | క్వ మాసా
భుతవః శ్రితాః || అర్థమాసా ముహూర్తాః నిమేషాస్తుటిభిస్సహా | క్వేమా ఆపో నివిశన్తే |
యదీతో యాన్తి సంప్రతి || కాలా అపుని నివిశన్తే | ఆపస్మార్యే సమాహితాః [14] అబ్యాణ్యపః
ప్రపద్యన్తే | విద్యాధ్మార్యే సమాహితా || అనవర్ణై ఇమే భూమీ | ఇయం చాసా చ రోదసీ ||
కిగ్నస్వరత్నరా భూతమ్ | యేనేమే విధృతే ఉభే | విష్ణునా విధృతే భూమీ | ఇతి వథ్స్య
పేదనా || ఇరావతీ ధేనుమతీ హి భూతమ్ | సూయవసినీ మనుషీ దశన్యే || [15]
వ్యష్టభూద్రోదసీ విష్ణువేతే | దాధర్థ పృథివీమభితో మయుష్మిః || కిం తద్విష్ణోర్భలమాహుః |
కా దీప్తిః కిం పరాయణమ్ | ఏకో యద్భారయద్వేవః | రేజతీ రోదసీ ఉభే ||
వాతాద్విష్ణోర్భలమాహుః | అక్షరాద్ధిష్టిరుచ్యతే | త్రీపదాద్ధారయద్వేవః |
యద్విష్ణోరేకముత్తమ్ || [16] అగ్నియో వాయవక్షేవా ఏతదస్య పరాయణమ్ || పృచ్ఛామి
త్వా పరం మృత్యుమ్ | అవమం మధ్యమం చతుమ్ | లోకం చ పుణ్యపొపానామ్ |
ఏతత్పృచ్ఛామి సంప్రతి || అముమాహుః పరం మృత్యుమ్ | పవమానం తు మధ్యమమ్ |
అగ్నిరేవావమో మృత్యుః | చన్స్తుమాశ్చతురుచ్యతే || [17] అనాభోగాః పరం మృత్యుమ్ |
పాపాస్మంయన్తి సర్వదా | ఆభోగాస్తేవ సంయన్తి | యత్త పుణ్యకృతో జనాః | తతో
మధ్యమమాయన్తి | చతుమగ్నిం చ సంప్రతి || పృచ్ఛామి త్వా పాపకృతః | యత్త
యాతయతే యమః | త్వం నస్తద్వహ్నైన్ ప్రబుర్హిః | యది వేత్సాసతో గృహన్ || [30]
కశ్యపాదుదితాసూర్యః | పాపాస్మిర్ఘున్తి సర్వదా | రోదస్యోరన్తర్దేశిమా | తత్త స్యస్యన్తే
వాస్మైః | తేకశరీరాః ప్రపద్యన్తే | యథాకపుణ్యస్య కర్మణః | అపోణ్యపాదకేళాసః | తత్త
తేకయోనిజా జనాః || మృత్యా పునర్కుత్యమాపద్యన్తే | అద్యమానాస్మవకర్మభిః || [30]
ఆశాతికాః క్రిమయ ఇవా తతః పూయన్తే వాస్మైః | అషైతం మృత్యం జయతి | య ఏవం

వేదా స ఖలైవంవిద్యాహృతాః దీర్ఘశుత్తమౌ భవతి।
 కశ్యపస్యాతిథిస్మిద్ధగమనస్మిద్ధగమనః॥ తస్తైషా భవతి॥ ఆ యస్మిన్ధనష్ట వాసవాః।
 రోహన్తి పూర్వ్య రుహః॥[31] బుషిర్ హ దీర్ఘశుత్తమః ఇన్తస్య ఫుర్మై అతిథిరితి॥ కశ్యపః
 పశ్యకో భవతి యథుర్వం పరిపశ్యతీతి సౌక్ష్మ్యత్తి॥ అధాగ్నేరష్టపురుషస్య॥ తస్తైషా
 భవతి॥ అగ్ని నయ సుపథా రాయే అస్మాన్వి విశ్వాని దేవ వయునాని విద్యాన్వి
 యుయోధ్యస్మజ్జహురాణమేనః భూయిష్టం తే నమ ఉక్తిం విధేమేతి॥[32]
 సమాహితా దశ్యే ఉత్తమముష్టో గృహస్తన్పకర్మభిః పూర్వ్య రుహ ఇతి॥8॥

అగ్నిశ్చ జాతవేదాశ్చా సహోజా అజిరాప్తభుః వైశ్వానరో నర్వపాశ్చా పజ్ఞిరాదాశ్చ
 సప్తమః విసర్వేవాకష్టమోకగ్నినామ్మా ఏతేకష్టౌ వసవః క్షితా ఇతి॥
 యథర్తైవాగ్నేరివర్షర్జువిశీషాః నీలార్పిశ్చ పీతకార్పిశ్చేతి॥ అథ
 వాయోరేకాదశపురుషష్టైకాదశస్త్రికస్య॥ ప్రభూజమానా వ్యవద్యతాః॥ [34] యాశ్చ
 వాసుకివైద్యతాః రజతాః పరుషాః శ్యామాః కపిలా అతిలోహితాః ఊర్ధ్వ అవపత్నాతాశ్చ॥
 వైద్యత ఇత్యేకాదశ॥ వైనం వైద్యతో హిన్స్తి॥ య ఏవం వేద॥ స హోవాచ వ్యాసః
 పారాశర్యాః విద్యుద్వధమేవాహం మృత్యుమైచ్ఛమితి॥ న త్వకామగ్ం హన్తి॥[35] య ఏవం
 వేద॥ అథ గన్ధర్వగణాః॥ స్వాన భూట్యో ఆజ్ఞారిర్బుమ్భరిః హస్తమ్మహస్తః॥
 కృశానుర్విశ్వావసుః మూర్ఖన్యాన్మానర్యవర్ణాః కృతిరిత్యేకాదశ గన్ధర్వగణాః॥ దేవాశ్చ
 మహదేవాః రశ్మయశ్చ దేవా గరగిరః॥ [36] వైనం గరో హిన్స్తి॥ య ఏవం వేద॥
 గౌరిమిమాయ సలిలాని తక్షతీః ఏకపదీ ద్విపదీ సా చతుపదీః అష్టపదీ నవపదీ
 బభూపుష్టి సహస్రాక్షరా పరమే వ్యోమన్మితి॥ వాచో విశేషణమ్మా॥ అథ నిగదవ్యాఖ్యతాః
 తాననుక్రమిష్యమః॥ వరాహావస్యతపసః॥ [37] విద్యున్మహస్త ధూపయః శ్యాపయో
 గృహమేధాశ్చేత్యతీః యే చేమేకశిమివిద్విషః॥ పర్జన్యాసుష్ట పృథివీమభి వరష్టన్తి॥

వృష్టిభిరతి ॥ ఏతయైవ విభక్తివిపరీతాః ॥ సప్తభిర్వత్తేరుదీరితాః ॥ అమూనోకావభి వర్షణ్ణి ॥
 తేషామేషా భవతి ॥ సమానమేతదుదకమ్ ॥ [37] ఉచ్ఛేష్యవ చాహాభిః ॥ భూమిం పరజన్య
 జిన్యన్ఱి ॥ దివం జిన్యస్త్యగ్నయ ఇతి ॥ యదక్షరం భూతకృతమ్ ॥ విశ్వే దేవా ఉపాసతీ
 మహార్షిమస్య గోప్తార్మ్ ॥ జమదగ్నిమకుర్వతి ॥ జమదగ్నిరాప్యయతీ
 చన్దోభిశ్చతురుత్తరై ॥ రాజ్ఞసోమస్య తృప్తాసః ॥ [38] బ్రహ్మణా వీర్యవతా శివా నః ప్రదిశో
 దిశః ॥ తచ్ఛంయోరావృణీమహే ॥ గాతుం యజ్ఞాయా ॥ గాతుం యజ్ఞపతయే ॥ దైవీ
 స్వస్తిరస్తు నః ॥ స్వస్తిర్మానుషేభ్యః ॥ ఉస్థార్ధం జిగాతు భేషజమ్ ॥ శం నో అస్తు ద్విపదీ ॥ శం
 చతుపుదీ ॥ సోమపా ౩ అసోమపా ౩ ఇతి నిగదవ్యాఖ్యాతాః ॥ [40]

సహస్రవృద్ధియం భూమిః పరం వ్యేమ సహస్రవృత్తీ అశ్వినా భుజ్యౌ నాసత్యా విశ్వస్య
 జగతస్పతీ॥ జాయా భూమిః పతిర్వ్యేమా మిథునం తా అతుర్వ్యథుః పుత్రో బృహస్పతీ
 రుద్రఃః సరమా ఇతి స్త్రీపుమమ్॥ శుక్రం వామన్యద్యజతం వామన్యతీ విషురూపే అహనీ
 ద్వోరివ స్థః [४०] విశ్వై హి మాయా ఆవథః స్వధావన్తో భద్రా వాం పూషణావిహ
 రాతిరస్తు॥ వాసాత్యై చిత్రై జగతో నిధానో ద్వావాభూమీ చరథః సగ్గం సఖాయో
 తావశ్వినా రాసభూశ్వై హవం మేం శుభస్పతీ ఆగతగ్గం సూర్యయా సహా॥ త్వాగ్గో హ
 భుజ్యౌమశ్వినోదమేహై రయిం న కశ్చిన్నుమ్మ)వాం ॥ అవాహోః
 తమూహాథుర్మాభిరాత్మన్యతీభిః అన్తరిక్షపుర్ణీరపోదకాభిః॥ [४१] తిస్పు
 క్షపస్త్రరహటతివ్రజద్భిః నాసత్యా భుజ్యౌమూహాథుః పతజ్ఞీః సముద్రస్య ధన్యన్నార్థస్య
 పారే త్రిభీరటైశ్చతపద్భిః ఘడశ్చైయః॥ సవితారం వితన్యన్తమ్మా ఆనుబధ్యాతి శామ్యరః
 ఆపపూర్వమ్యరక్షైవ సవితాకరేపనోఽభవతీ॥ త్వాగ్గం సుత్రప్తం విదితైయైవ | బహునోమ
 గిరం వశీ॥ [४३] అన్వేతి తుగ్గో కవక్రియాన్తమ్మా ఆయసూయాన్మునమత్తపునమ్మా॥ స

సజ్ఞమస్తమోద్యేకత్యేతః వాచో గాః పిషాతి తత్తు స తదోభిస్తవాకత్యేత్యన్యో
 రక్షసాకనన్వితాశ్చ యే॥ అస్వేతి పరివృత్యాకస్తః ఏవమేతౌ సో అశ్వినా తే ఏతే
 ద్యుఃపృథివ్యేః అహరహర్గర్భం దధాథీ॥[ఇ] తయోరేతౌ వథ్సావహోరాత్రీ పృథివ్యా అహః
 దివో రాత్రిః తా అవిసృష్టా దమ్పతీ ఏవ భవతః॥ తయోరేతౌ వథోనా అగ్నిశ్చదిత్యశ్చ|
 రాత్రీర్వధనః శ్చేత ఆదిత్యః అహోకగ్నిః॥[ఇ] తామ్ర అరుణః తా అవిసృష్టా దమ్పతీ ఏవ
 భవతః॥ తయోరేతౌ వథోనా పృత్రశ్చ వైద్యతశ్చ| అగ్నీర్వృత్తుః వైద్యత ఆదిత్యస్య| తా
 అవిసృష్టా దమ్పతీ ఏవ భవతః॥ తయోరేతౌ వథోనా॥[ఇ] ఉష్ణా చ నీహరశ్చ| పృత్రసోష్ణా
 వైద్యతస్య నీహరః తో తావేవ ప్రతిపద్యేతీ॥ సేయగ్ం రాత్రీ గర్భిణీ పుత్రీణ సంవసతి|
 తస్య వా ఏతదుల్బణమ్మీ యద్రుత్రో రశ్మయః యథా గోర్గర్భిణ్య ఉల్బణమ్మీ ఏవమేతస్య
 ఉల్బణమ్మీ॥ ప్రజయిష్ఠః ప్రజయా చ పశుభిశ్చ భవతి య ఏవం వేద|
 ఏతముద్యన్తమపియన్తం చేతి ఆదిత్యః పుణ్యస్య వథనః॥ అథ పవిత్రాజ్గీరసః॥[ఇ]
 సోదిపోదకాభిర్వశీ దధాథే ఆగ్నిప్రయోరేతౌ వథో భవతి చత్వారి చ||10||

పవిత్రవన్తుః పరివాజమాసతీ | పిత్రైషాం ప్రత్నో అభిరక్తతి ప్రతమ్ | మహాస్మముద్రం
 వరుణస్తోదధీ | ధీరా ఇచ్ఛేకుర్భరుణషేష్యరభమ్॥ | పవిత్రం తే వితతం బ్రహ్మణాస్పతీ|
 పుభుర్గొత్రుణి పర్యేషి విశ్వతః | ఆతప్తతనూర్ము తదామో ఆశ్ముతీ | జృతాస
 ఇద్వహన్తస్తథనమాశతు || బ్రహ్మ దేవానామ్ | అసతస్సద్యై తత్క్షుః॥[ఇ] బుషయస్సప్తాత్రిశ్చ
 యత్తీ | సర్వేకత్రయో ఆగస్త్యశ్చ | నక్తత్రైశ్శంకృతోవస్ను || | అథ సవితుః
 శ్యావాశ్వస్యస్యపర్తికామస్య || | అమీ య బుష్టా నిహితాస ఉచ్చా | నక్తం దదృశ్రీ
 కుహాచిద్దిషేయుః | ఆదబ్దాని వరుణస్య ప్రతాని | విచాకశచ్చన్నమా నక్తత్రమేతి||
 తథనవితుర్వ్యరేణ్యమ్ | భర్గో దేవస్య ధీమహీ॥[ఇ] ధియో యో నః ప్రచోదయాత్తీ||
 తథనవితుర్వ్యఃమహీ | వయం దేవస్య భోజనమ్ | శ్రీష్టగ్ం సర్వధాతమమ్ | తురం భగస్య

ధీమహి॥ అపాగూహత సవితా తృభీన్‌ సర్వాన్నివో అన్ధసః నక్తన్తాన్యభవన్ను)శీ అస్త్ర్యస్థాన
 సంభవిష్యమః॥ నామ నామైవ నామ మే [x] నపుగ్గంసకం పుమాగ్ం స్తుత్యస్మై
 స్థావరోకస్మైథ జజ్గమః యజీయక్కి యష్టాహే చ॥ మయా భూతాన్యయక్తతు పశవో
 మమ భూతాని అనూబన్ధ్యకస్మైహం విభుః॥ స్తుయస్సుతీః తా ఉ మే పుగ్గంస ఆహుః
 పశ్యదక్షణాన్న విచేతదన్ధః కవిర్యః పుత్రుస్స ఇమా చికేతా [x] యస్తా విజానాధ్వవితుః
 వితా సత్త॥ అన్ధో మణిమవిన్ధత్తీ తమనజ్గలిరావయత్తీ అగ్రీవః పుత్యముఖ్యత్తీ తమజిహ్వ
 అసశ్చతు॥ ఊర్ధ్వమూలమవాక్యాఖమ్మా వృక్షం యో వేద సమ్మతిా న స జాతు జనః
 శ్రద్ధద్వాత్తీ మృత్యుర్ము మారయాదితిః॥ హసితగ్గం రుదితం గీతమ్మా [x]
 విణాపణవలాసితమ్మా మృతం జీవం చ యత్ప్రించిత్తీ అజ్గానీ స్నేవ విద్ధి తత్తీ॥
 అతృష్ట్వగ్గస్తు)ష్ట్వధ్వాయత్తీ అస్మాజ్జాతా మే మిథూ చరన్ను పుత్రే నిర్బుత్యై వైదేహః
 అచేతా యశ్చ చేతనః॥ స తం మణిమవిన్ధత్తీ సోఽనజ్గలిరావయత్తీ సోఽగ్రీవః
 పుత్యముఖ్యత్తీ [x] సోఽజిహ్వ అసశ్చతు॥ వైతమృపిం విదిత్యై నగరం ప్రవిశేత్తీ యది
 ప్రవిశేత్తీ మిథౌ చరిత్యై ప్రవిశేత్తీ తథమృవస్య వ్రతమ్మా॥ ఆతమగ్నే రథన్తిష్టా
 ఏకాశ్వమేకయోజనమ్మా ఏకచక్రమేకధురమ్మా వాతధ్వజిగతిం విభో॥ న రిష్యతి న వ్యధతీ|
 [x] నాస్యాష్టో యాతు సజ్జతిా యచ్ఛేవతాన్రోహితాగ్శాగ్నేః రథే యుక్త్వాఽధితిష్టతి॥
 ఏకయా చ దశభిశ్చ స్వభూతీఁ ద్వాభ్యమిష్టయే విగ్గంశత్యై చా తిసృభిశ్చ వహనే
 త్రిగ్గంశతా చా నియుద్ధర్వయవిహ తా విముఖ్యి॥[x]
 తత్క్షర్థమహినామ మే చికేత గీతం పుత్యముఖ్యద్వ్యథతే సప్త చు॥॥॥

ఆతమష్ట పుతుమష్టా ఉద్ధమాకథమ సన్ధము ఆదిత్యై చన్మవర్ణనామ్మా గర్భమధేహి
 యః పుమాన్మా॥ ఇతసిక్తగ్గం సూర్యగతమ్మా చన్మమనే రసం కృధిఁ వారాదం
 జనయాకగ్రీకగ్నమ్మా య ఏకో రుద్ర ఉచ్యతీఁ అసంఖ్యాతాస్సహస్రణి స్తుర్యతే న చ

దృశ్యతే॥[ఖ] ఏవమేతన్నిబోధత॥ ఆ ముషైరిన్న హరిభిః యాహి మయూరరోమభిః మా
 త్వ కేచిన్నియేమురిన్న పొశినః దధస్వేవ తా ఇహి॥ మా ముషైరిన్న హరిభిః యామి
 మయూరరోమభిః మా మా కేచిన్నియేమురిన్న పొశినః నిధస్వేవ తాః అ ఇమి॥ అణుభిశ్చ
 మహాద్భిశ్చ॥ [ఖ] నిఘృష్టేవరసమాయుత్తీః కాలైర్ హరిత్వమాప్షైన్సః ఇన్నాయాహి
 సహస్రయుక్తి॥ అగ్నిర్విభ్రష్టవసనః వాయుశ్చైవతసికద్యుకః సంవద్సరో విష్మావర్ణైః
 నిత్యస్తేకనుచరాస్తవ॥ సుబ్రహ్మణ్యోగ్రో సుబ్రహ్మణ్యోగ్రో సుబ్రహ్మణ్యోమ్యో ఇన్నాగచ్ఛ హరివ
 ఆగచ్ఛ మేధాతిథీః మేష పృషణశ్వస్య మేనే॥[ఖ] గౌరావస్మాన్నిన్నహల్యాయై జారా
 కౌశికబ్రహ్మణా గౌతమబ్రహ్మణా॥ అరుణాశ్వ ఇహాగతాః వసవః పృథివిక్షితః అష్టా
 దిగ్వాససోకగ్నయః అగ్నిశ్చ జాతవేదాశ్చైత్యేత్తే॥ తామ్రాశ్వాస్తామ్రరథాః
 తామ్రవర్ణాస్తాథాకసితాః దణ్డహన్తాః భాద్గ్రతః ఇతో రుద్యః పరాజ్గతాః॥[ఖ] ఉక్తగ్గీ స్థానం
 ప్రమాణం చ పుర ఇత్త॥ బృహస్పతిశ్చ సపితా చ విశ్వరూపైరిహాగతామ్యో
 రథీనోదకవర్తునా అపునషౌ ఇతి తద్వయేయః॥ ఉక్తో వేషో వాసాగ్ంసి చ
 కాలావయవానామితః ప్రతీచ్యాః వాసాశ్వ ఇత్యశ్వినోః కోకన్తరిక్షే శబ్దం కరోతీతి వాసిష్టో
 రాహిణో మీమాగ్ంసాం చక్కేః తస్యైషా భవతి॥ వాశ్రీవ విద్యదితి॥ బ్రహ్మణా ఉదరణమసి
 బ్రహ్మణా ఉదీరణమసి బ్రహ్మణా ఆస్తరణమసి బ్రహ్మణా ఉపస్తరణమసి॥[ఎ]
 దృశ్యతే చ మేనే పరాం గతాశ్వత్తే పట్టు॥12॥

(అపక్రమత గర్భిణ్యః) అష్టయోనీమష్టపుత్రామ్యో అష్టపత్నీమిమాం మహీమ్యో అహం వేద న మే
 మృత్యుః న చామృత్యరఘూకహరత్తు॥ అష్టయోన్యష్టపుత్రామ్యో అష్టపదిదమన్తరిక్షమ్యో
 అహం వేద న మే మృత్యుః న చామృత్యరఘూకహరత్తు॥ అష్టయోనీమష్టపుత్రామ్యో
 అష్టపత్నీమమాం దివమ్యో॥[ఎ] అహం వేద న మే మృత్యుః న చామృత్యరఘూకహరత్తు॥
 సత్రమాణం మహీమమ్యో అదిత్రోయరదితిరన్తరిక్షమ్యో అదితిర్మాతా స పితా స పుత్రః

ఏశ్వరే దేవా అదితిః పంచజనాః ॥ అదితిర్జుతమదితిర్జనిత్వమ్ ॥ అష్టా పుత్రాసో అదితీః యే
 జాతాస్తన్యః పరి దేవాఽంపష్టేత్సప్తబ్ధిః [ఎ] పరా మార్తణ్మాస్యత్ ॥ సప్తబ్ధిః
 పుత్రైరదితిః ఉపష్టేత్పూర్వ్యం యుగ్మో ప్రజాయై మృత్యవే తత్త్ ॥ పరా
 మార్తణ్మాభరదితి ॥ తాననుక్రమిష్యామః ॥ మిత్రశ్చ వరుణశ్చ ॥ ధాతా చార్యమా చ
 అగ్ంశ్చ భగ్శ్చ ॥ ఇస్త్రుశ్చ వివస్వగ్ంశ్చైత్యత్ ॥ హిరణ్యగర్భు హగ్ంసశ్చుచిషత్ ॥
 బ్రహ్మజజ్ఞానం తదిత్పుదమితి ॥ గర్భః ప్రజాపత్యః అథ పురుషః సప్తపురుషః ॥ [ఎ]
 (యథాస్థానం గర్భిష్యత్)

అమూం దివగ్ం సప్తబ్ధిరేతే చత్వారి చ ॥13॥

యోకసౌ తపస్మదేతి ॥ స సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణానాదాయోదేతి ॥ మా మే ప్రజాయా
 మా పశునామ్ ॥ మా మమ ప్రాణానాదాయోదగాః ॥ అసౌ యోకస్తమేతి ॥ స సర్వేషాం
 భూతానాం ప్రాణానాదాయాస్తమేతి ॥ మా మే ప్రజాయా మా పశునామ్ ॥ మా మమ
 ప్రాణానాదాయాకస్తంగాః ॥ అసౌ య ఆపూర్వతి ॥ స సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరాపూర్వతి
 [ఎ] మా మే ప్రజాయా మా పశునామ్ ॥ మా మమ ప్రాణైరాపూరిష్టః ॥ అసౌ
 యోకపక్షియతి ॥ స సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరపక్షియతి ॥ మా మే ప్రజాయా మా
 పశునామ్ ॥ మా మమ ప్రాణైరపక్షిష్టః ॥ అమూని నక్షత్రాశి ॥ సర్వేషాం భూతానాం
 ప్రాణైరప పుసర్వన్తి చోధ్నర్వన్తి చ ॥ మా మే ప్రజాయా మా పశునామ్ ॥ మా మమ
 ప్రాణైరప పుస్పపత మోధ్నపత ॥ [ఎ] ఇమే మాసాశ్చార్థమాసాశ్చ ॥ సర్వేషాం భూతానాం
 ప్రాణైరప పుసర్వన్తి చోధ్నర్వన్తి చ ॥ మా మే ప్రజాయా మా పశునామ్ ॥ మా మమ
 ప్రాణైరప పుస్పపత మోధ్నపత ॥ ఇమ బుత్వః సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరప పుసర్వన్తి
 చోధ్నర్వన్తి చ ॥ మా మే ప్రజాయా మా పశునామ్ ॥ మా మమ ప్రాణైరప పుస్పపత
 మోధ్నపత ॥ అయగ్ం సంవధ్నరః ॥ సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరప పుసర్వతి చోధ్నర్వతి

చ॥[ఎ] మా మే ప్రజాయా మా పశునామ్ | మా మమ ప్రైణైరప ప్రస్తుప మోధ్వుప||
 ఇదమహః | సర్వేషాం భూతానాం ప్రైణైరప ప్రసర్వతి చోధ్వర్వతి చ | మా మే ప్రజాయా
 మా పశునామ్ | మా మమ ప్రైణైరప ప్రస్తుప మోధ్వుప|| ఇయగ్ంరాత్రిః | సర్వేషాం
 భూతానాం ప్రైణైరప ప్రసర్వతి చోధ్వర్వతి చ | మా మే ప్రజాయా మా పశునామ్ | మా
 మమ ప్రైణైరప ప్రస్తుప మోధ్వుప|| ఓం భూర్భువస్సుః | ఏతద్వీ మిథునం మా నో
 మిథునగ్ం రీధ్వ్యమ్||[ఎ]

ప్రైణైరపూర్వతి మోధ్వుపత చోధ్వర్వతి చ మోధ్వుప ద్వీ చ||4||
 యోకసౌ పోడళమూని ద్వాదళయం చతుర్భుశు||
 ఉదేత్యస్తమేత్యపూర్వత్యప్త్యయత్యమూని నక్తత్రాణమే మాసౌ ఇమ బుత్వేయగ్ం సంవధుర ఇదమహరియగ్ం రాత్రిర్బుశు|

అధాదిత్యస్యష్టపురుష్సు|| వసునామాదిత్యానాగ్ | స్థానే స్వతేజసా భాని||
 రుద్రాణామాదిత్యానాగ్ | స్థానే స్వతేజసా భాని|| ఆదిత్యానామాదిత్యానాగ్ | స్థానే స్వతేజసా
 భాని|| సతాగ్ంసత్యానామ్ | ఆదిత్యానాగ్ | స్థానే స్వతేజసా భాని||
 అభిధూన్వతామభిఘుతామ్ | వాతవతాం మరుతామ్ | ఆదిత్యానాగ్ | స్థానే స్వతేజసా భాని||
 బుభూణామాదిత్యానాగ్ | స్థానే స్వతేజసా భాని|| విశ్వేషాం దేవానామ్ | ఆదిత్యానాగ్ | స్థానే
 స్వతేజసా భాని|| సంవధురస్య సవితుః | ఆదిత్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని|| ఓం
 భూర్భువస్సుః | రశ్మయో వో మిథునం మా నో మిథునగ్ం రీధ్వ్యమ్||[ఎ]
 బుభూణామాదిత్యానాగ్ | స్థానే స్వతేజసా భాని పట్టు||5||

అరోగస్య స్థానే స్వతేజసా భాని|| భ్రజస్య స్థానే స్వతేజసా భాని|| పటురస్య స్థానే
 స్వతేజసా భాని|| పతజస్య స్థానే స్వతేజసా భాని|| స్వర్ణరస్య స్థానే స్వతేజసా భాని||
 జ్యోతిషీమతస్య స్థానే స్వతేజసా భాని|| విభాసస్య స్థానే స్వతేజసా భాని|| కశ్యపస్య స్థానే

స్వతేజనా భాని॥ ఓం భూర్భువస్తువ్యః ఆపో వో మిథునం మా నో మిథునగ్ం రీధ్వమ్॥[६]
ఆరోగ్య దశ॥]6॥

అథ వాయోరేకాదశపురుషైయకాదశస్త్రీకస్య॥ ప్రభ్రజమానానాగ్ం రుద్రణాగ్ స్థానే
స్వతేజనా భాని॥ వ్యవదాతానాగ్ం రుద్రణాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥ వాసుకివైద్యతానాగ్ం
రుద్రణాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥ రజతానాగ్ం రుద్రణాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥
పరుషాణాగ్ం రుద్రణాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥ శ్యామానాగ్ం రుద్రణాగ్ స్థానే స్వతేజనా
భాని॥ కపిలానాగ్ం రుద్రణాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥ అతిలోహితానాగ్ం రుద్రణాగ్ స్థానే
స్వతేజనా భాని॥ ఊర్ధ్వనాగ్ం రుద్రణాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥[१०] అవపతన్తానాగ్ం
రుద్రణాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥ వైద్యతానాగ్ం రుద్రణాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥
ప్రభ్రజమానీనాగ్ం రుద్రణీనాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥ వ్యవదాతీనాగ్ం రుద్రణీనాగ్ స్థానే
స్వతేజనా భాని॥ వాసుకివైద్యతీనాగ్ం రుద్రణీనాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥ రజతానాగ్ం
రుద్రణీనాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥ పరుషాణాగ్ం రుద్రణీనాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥
శ్యామానాగ్ం రుద్రణీనాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥ కపిలానాగ్ం రుద్రణీనాగ్ స్థానే
స్వతేజనా భాని॥ అతిలోహితీనాగ్ం రుద్రణీనాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥ ఊర్ధ్వనాగ్ం
రుద్రణీనాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥ అవపతన్తీనాగ్ం రుద్రణీనాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥
వైద్యతీనాగ్ం రుద్రణీనాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని॥ ఓం భూర్భువస్తువ్యః రూపాణి వో
మిథునం మా నో మిథునగ్ం రీధ్వమ్॥[१०]

ఊర్ధ్వనాగ్ం రుద్రణాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాన్యతిలోహితీనాగ్ం రుద్రణీనాగ్ స్థానే స్వతేజనా భాని పశ్చ చ॥]7॥

అధాగ్నీరష్టపురుషస్య॥ అగ్నీః పూర్వదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజనా భాని॥ జాతవేదస ఉపదిశ్యస్య
స్థానే స్వతేజనా భాని॥ సహాజనో దక్షిణదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజనా భాని॥ అజిరాప్రభవ

ఉపదిశ్యస్య స్తానే స్వతేజసా భాని॥ షైవానరస్యాపరదిశ్యస్య స్తానే స్వతేజసా భాని॥
నర్యపస ఉపదిశ్యస్య స్తానే స్వతేజసా భాని॥ పజ్చిరాధస ఉదగ్గిశ్యస్య స్తానే స్వతేజసా
�ాని॥ విసర్విణ ఉపదిశ్యస్య స్తానే స్వతేజసా భాని॥ ఓం భూర్భువస్యః దిశో వో మిథునం
మా నో మిథునగం రీథ్వమ్॥[17]

స్వరేకశ్చా॥18॥

ఏతదృశ్యయ ఆపో రూపాణి దిశః పశ్చా॥

దక్షిణపూర్వస్యం దిశి విసర్వి నరకః తస్మాన్నః పరిపాహింశా॥ దక్షిణాపరస్యం దిశ్యవిసర్వి
నరకః తస్మాన్నః పరిపాహింశా॥ ఉత్తరపూర్వస్యం దిశి విషాదీ నరకః తస్మాన్నః పరిపాహింశా॥
ఉత్తరాపరస్యం దిశ్యవిషాదీ నరకః తస్మాన్నః పరిపాహింశా॥ ఆ యస్మిన్నాప్త వాసవా
ఇన్నియాణి శతక్రతవిత్యేతీ॥[18]

దక్షిణపూర్వస్యం నవి॥19॥

ఇన్నిఫోషా వో వసుభిః పురస్తాదుపదధతామ్॥ మనోజవసో వః పితృభిర్రూక్షిణత
ఉపదధతామ్॥ పుచేతా వో రుద్ధైః పశ్చాదుపదధతామ్॥ విశ్వకర్మా వ ఆదిత్యైరుత్తరత
ఉపదధతామ్॥ త్వాపో వో రూపైరుపరిష్టాదుపదధతామ్॥ సంజ్ఞానం వః పశ్చాదితిః॥
ఆదిత్యసూర్యోకగ్నిః పృథివ్యామ్॥ వాయురవ్తరిక్షిః॥ సూర్యో దివి॥ చస్త్రమా దిక్షుః॥ నక్షత్రాణి
స్వలోకీ॥ ఏవా హ్యేవా॥ ఏవా హ్యగ్నే॥ ఏవా హీ వాయో॥ ఏవా హీన్త్రు॥ ఏవా హీ పూష్ణు॥
ఏవా హీ దేవాః॥[20]

దిక్షు సప్త చ॥20॥

అపమాపామః సర్వాః అస్తాదస్తాదితోముతఃః అగ్నిర్వాయుశ్చ సూర్యశ్చః సహ

సంచస్తరర్థయా॥ వాయ్వశ్వ రశ్మిపతయః మరీచ్యత్మానో అద్రుహః దేవీర్భవనసూవరీః
 పుత్రవత్తాయ మే సుత్తః॥ మహానామ్మర్మహమానః మహాసో మహాసస్వః॥[ఒ] దేవీః
 పర్జన్యసూవరీః పుత్రవత్తాయ మే సుత్తః॥ అపాకశ్చ్యష్టమపా రక్షఃః అపాకశ్చ్యష్టమపా
 రఘ్మీః అపాఘ్రమప చాకవర్తమీః అప దేవీరితో హిత్తః॥ వజ్రం దేవీరజీతాగ్ంశ్చః భువనం
 దేవసూవరీః ఆదిత్యానదితిం దేవీమ్మా యోనినోర్ధ్వముదీషత్తః॥ [ఓ] భద్రం కర్ణైభిః
 శృఙుయామ దేవఃః భద్రం పశ్యేమాక్షబ్రిర్యజత్రాః స్థిరైరజైస్తమ్మవాగ్ంసస్తమాభిః వ్యశేమ
 దేవహితం యదాయుః॥ స్వస్తి న ఇన్ఱై వృద్ధత్తవఃః స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః
 స్వస్తినస్తార్ప్రేష్య అరిష్టనేమిః స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు॥ కేతవో అరుణాసశ్చః
 బుషయో వాతరశనఃః ప్రతిష్ఠాగ్ం శతథా హిః సమాహితాసో కసహస్రధాయసమ్మః॥ శివా
 నశ్చన్తమా భవన్తుః దివ్యా ఆప ఓషధయః సుమృడీకా సరస్వతిః మా తే వ్యేమ సందృశి॥

[ఒ]

స్వరుదేషత వాతరశనః పట్టు॥21॥

యోకపాం పుష్టం వేదా పుష్టవాన్ ప్రజావాన్ పశుమాన్ భవతి చన్ము వా అపాం
 పుష్టమీః పుష్టవాన్ ప్రజావాన్ పశుమాన్ భవతి య ఏవం వేదా॥ యోకపామాయతనం
 వేదా ఆయతనవాన్ భవతి ఆగ్నిర్వ్య అపామాయతనమ్మః ఆయతనవాన్ భవతి
 యోకగ్నిరాయతనం వేదా [ఒ] ఆయతనవాన్ భవతి ఆపో వా ఆగ్నిరాయతనమ్మః
 ఆయతనవాన్ భవతి య ఏవం వేదా॥ యోకపామాయతనం వేదా ఆయతనవాన్ భవతి
 వాయుర్వ్య అపామాయతనమ్మః ఆయతనవాన్ భవతి యో వాయోరాయతనం వేదా
 ఆయతనవాన్ భవతి [ఒ] ఆపో వై వాయోరాయతనమ్మః ఆయతనవాన్ భవతి య ఏవం
 వేదా॥ యోకపామాయతనం వేదా ఆయతనవాన్ భవతి అసో వై తపన్వాపామాయతనమ్మః
 ఆయతనవాన్ భవతి యోకముష్య తపత ఆయతనం వేదా ఆయతనవాన్ భవతి ఆపో

వా అముష్య తపత ఆయతనమ్ | [१०] ఆయతనవాన్ భవతి య ఏవం వేద్ ||
 యోకపామాయతనం వేద్ | ఆయతనవాన్ భవతి చన్స్తమ్ వా అపామాయతనమ్ |
 ఆయతనవాన్ భవతి యశ్చన్స్తమస ఆయతనం వేద్ | ఆయతనవాన్ భవతి ఆపో వై
 చన్స్తమస ఆయతనమ్ | ఆయతనవాన్ భవతి | [११] య ఏవం వేద్ || యోకపామాయతనం
 వేద్ | ఆయతనవాన్ భవతి నక్తత్రణి వా అపామాయతనమ్ | ఆయతనవాన్ భవతి యో
 నక్తత్రణామాయతనం వేద్ | ఆయతనవాన్ భవతి ఆపో వై నక్తత్రణామాయతనమ్ |
 ఆయతనవాన్ భవతి య ఏవం వేద్ || [१२] యోకపామాయతనం వేద్ | ఆయతనవాన్
 భవతి | పర్జన్యై వా అపామాయతనమ్ | ఆయతనవాన్ భవతి యః పర్జన్యస్యాకయతనం
 వేద్ | ఆయతనవాన్ భవతి ఆపో వై పర్జన్యస్యాకయతనమ్ | ఆయతనవాన్ భవతి య
 ఏవం వేద్ || యోకపామాయతనం వేద్ | [१३] ఆయతనవాన్ భవతి సంవథ్నరో వా
 అపామాయతనమ్ | ఆయతనవాన్ భవతి యస్సంవథ్నరస్యాయతనం వేద్ | ఆయతనవాన్
 భవతి | ఆపో వై సంవథ్నరస్యాకయతనమ్ | ఆయతనవాన్ భవతి య ఏవం వేద్ ||
 యోకపుని నావం ప్రతిష్టితాం వేద్ | ప్రత్యేవ తిష్ఠతి | [१४] ఇమే వై లోకా అపుని ప్రతిష్టితాః
 తదేషాచభ్యముక్తా || అపాగ్ం రసముదయగ్ం సన్మా సూర్యై శుక్రగ్ం సమాభృతమ్ |
 అపాగ్ం రసస్య యో రసః | తం వో గృహ్ణమ్యత్తమమితి || ఇమే వై లోకా అపాగ్ం రసః |
 తీకముష్ణిన్మాదిత్యై సమాభృతాః | జానుదశ్మిముత్తరవేదీం ఖాత్మా | అపాం పూరయిత్యా
 గుల్మదమ్మమ్ | [१५] పుష్పరపరైః పుష్పరదణైః పుష్పరైశ్చ సగ్గస్తర్యా | తస్మిన్నవిహాయసీ |
 అగ్నిం ప్రణీయోపసమాధాయ || బ్రహ్మవాదినో వదన్తి | కస్మాత్ప్రణీతీకయమగ్నిశ్చయతీ |
 సాప్రణీతీకయమపుని హ్యయం చీయతీ | అసౌ భువనేష్యనాహితాగ్నిరేతాః | తమభిత ఏతా
 అబీష్టకా ఉపదధాతి || అగ్నిహతోత్తే దర్శపూర్ణమాసయోః | పశుబస్మి చాతుర్మైస్యమ్ | [१६]
 అధో ఆహుః | సర్వేషు యజ్ఞక్రతుష్ట్వతి || ఏతద్ధ స్నే వా ఆహుశ్చండ్లాః | కమగ్నిం చినుతీ |
 సత్త్రియమగ్నిం చిన్నానః | సంవథ్నరం ప్రత్యుత్స్థితా || కమగ్నిం చినుతీ | సావిత్రమగ్నిం చిన్నానః |

అముమాదిత్యం ప్రత్యక్షేణ॥ కమగ్నిం చినుతేః [८] నాచికేతమగ్నిం చిన్యానః
 ప్రాణాస్తుత్యక్షేణ॥ కమగ్నిం చినుతేః చాతుర్ హోత్రీయమగ్నిం చిన్యానః బ్రహ్మ ప్రత్యక్షేణ॥
 కమగ్నిం చినుతేః వైశ్వస్యజమగ్నిం చిన్యానః శరీరం ప్రత్యక్షేణ॥ కమగ్నిం చినుతేః
 ఉపానువాక్యమాశుమగ్నిం చిన్యానః [९] ఇమాన్తోకాస్తుత్యక్షేణ॥ కమగ్నిం చినుతేః
 ఇమమారుణకేతుకమగ్నిం చిన్యాన ఇతి య ఏవాసౌ ఇతశ్చముతశ్చాకవ్యతీపాతీ|
 తమితి॥ యోకగ్నేర్మిథూయా వేదా మిథునవాన్ భవతి ఆపో వా అగ్నేర్మిథూయాః|
 మిథునవాన్ భవతి య ఏవం వేదః॥[१०]

వేద భవత్యాయతనం భవతి వేద వేద తిష్ఠతి గుల్మదఫ్యుం చాతుర్మ్యేష్టముమాదిత్యం ప్రత్యక్షేణ కమగ్నిం చినుత
 ఉపానువాక్యమాశుమగ్నిం చిన్యానో మిథూయా మిథునవాన్ భవత్యేకం చ॥११॥
 పుష్పమగ్నిర్మాయురసౌ షై తపాస్త్రమా నక్తత్రాణి పర్మిష్టసంవధురో యోకప్సు నావమేతద్ధ స్త్రే సత్తియగ్రం
 సంవధురగ్రం సాపిత్రమమం నాచికేతం ప్రేణాగ్రంశ్చాతుర్హాత్రోత్రీయం బ్రహ్మ వైశ్వస్యజగ్రం
 శరీరమపానువాక్యమాశుమిమాన్తోకానిమమారుణకేతుకం య ఏవాసౌ॥

ఆపో వా ఇదమాసన్ధులిలమేవా స ప్రజాపతిరీకః పుష్పరపర్ణే సమభవత్ | తస్యాస్తర్మునసి
 కామస్సమవర్తత | ఇదగ్రం సృజీయమితి | తస్మాద్యత్పురుషో మనసాకథిగచ్ఛతి | తద్వచా
 వదతి | తత్కర్మణా కరోతి | తదేషాకథ్యమాక్తా || కామస్తదగ్రే సమవర్తతాధి | మనసో రేతః
 ప్రథమం యదాసీత్ || [११] సతో బన్మమసతి నిరవిన్మస్త్ర్యు | హృది ప్రతీష్యో కవయో మనీషేతి ||
 ఉషైనం తదుపనమతి | యత్స్మే భవతి | య ఏవం వేదః || స తపోతప్యత | స
 తపస్తప్తోవ్యా | శరీరమధూనుత | తస్య యన్మాగ్రంసమాసీత్ || తతోకరుణాః కేతవో వాతరశనా
 బుషయ ఉదతిష్టున్ము || [१२] యే నభాః | తే వైశానసాః | యే వాలాః | తే వాలభిల్యాః | యో రసః |
 సోకపామ్ || అస్తరతః కూర్మం భూతగ్రం సర్వస్తుమ్ | తమబ్రవీత్ | మమ వైత్యజ్ఞాగ్రంసా |
 సమభూత్ || [१३] నేత్యబ్రవీత్ | పూర్వమేవాహమిహసమితి | తత్పురుషస్య పురుషత్వమ్ | స

సహస్రశీర్షా పురుషః | సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్తి | భూత్యోదతిష్ఠత్ | తమబ్రవీత్ | త్వం వై
 పూర్వగ్ం సమభూః | త్వమిదం పూర్వః | కురుష్మేతి || స ఇత ఆదాయాపః | [౩] అఙ్జలినా
 పురస్తాదుపాదధాత్తి | ఏవాహ్యేవేతి | తత ఆదిత్య ఉదతిష్ఠత్ | సా ప్రాచీ దిక్ || అథారుణః
 కేతుర్దుక్షిణత ఉపాదధాత్తి | ఏవాహ్యగ్ని ఇతి | తతో వా అగ్నిరుదతిష్ఠత్ | సా దక్షిణా దిక్ ||
 అథారుణః కేతుః పశ్చాదుపాదధాత్తి | ఏవాహీ వాయో ఇతి | [౪] తతో వాయురుదతిష్ఠత్ | సా
 ప్రతీచి దిక్ || అథారుణః కేతురుత్తరత ఉపాదధాత్తి | ఏవాహీస్నేతి | తతో వా ఇన్న
 ఉదతిష్ఠత్ | సోదీచి దిక్ || అథారుణః కేతుర్దుధ్య ఉపాదధాత్తి | ఏవాహీ పూషణితి | తతో వై
 పూషోదతిష్ఠత్ | సేయం దిక్ || [౫] అథారుణః కేతురుపరిష్టాదుపాదధాత్తి | ఏవాహీ దేవా ఇతి |
 తతో దేవమనుష్యః పితరః | గన్ధర్వపురస్చోదతిష్ఠన్ని | సోర్ధవ దిక్ || యా విషుషో
 విపరాపతన్ని | తాభ్యోకసురా రక్షాగ్ంసి | పిశాచాశ్చోదతిష్ఠన్ని | తస్మాత్తే పరాభవన్ని |
 విపురుఢ్యోయ హీ తే సమభవన్ని || తదేషాంభ్యోన్మాక్తా || [౬] ఆహో హ
 యద్భుతాతీర్థమాయన్ని | దక్షం దధానా జనయన్తిస్యయంభుమ్ | తత
 ఇమేంద్ర్యస్యజ్యేన్త సర్గః | అద్భ్యోయ వా ఇదగ్ం సమభూత్ | తస్మాదిదగ్ం సర్వం బుహ్మ
 స్వయంభ్వితి | తస్మాదిదగ్ం సర్వగ్ం శిథిలమివాద్మివమివాభవత్ | ప్రజాపతిర్వావ తత్ |
 ఆత్మనాకతానం విధాయ | తదేవానుప్రావిశత్ || తదేషాంభ్యోన్మాక్తా || [౭] విధాయ లోకాన
 విధాయ భూతాని | విధాయ సర్వః ప్రదిశో దిశశ్చ | ప్రజాపతిః ప్రథమజా బుతస్యి |
 ఆత్మనాకతానమభిసంవిషేషితి | సర్వమేవేదమాప్తావా | సర్వమవరుద్ధ్యా | తదేవానుప్రవిశతి |
 య ఏవం వేద || [౮]

ఆసీదతిష్ఠన్నభూదహో వాయో ఇతి సేయం దిగభ్యోన్మాక్తాభ్యోన్మాక్తాష్టా చ || 23 ||

చతుష్పుయ్య ఆహో గృహ్ణతి | చత్వారి వా అపాగ్ం రూపాణి | మేఘో విద్యుత్ |
 స్తనయిత్యర్ప్యాష్టః | తాస్యేవావరుస్థి | ఆతపతి వర్షాయ్య గృహ్ణతి | తాః పురస్తాదుపదధాత్తి |

ఏతా వై బ్రహ్మవర్షస్య ఆపఃి ముఖత ఏవ బ్రహ్మవర్షసమవరున్సే ॥ తస్మాన్ముఖతో
 బ్రహ్మవర్షసితరః॥[८] కూప్యౌ గృహ్ణతి ॥ తా దక్షిణత ఉపదధాతి ॥ ఏతా వై తేజస్వినీరాపఃి
 తేజ ఏవాస్య దక్షిణతో దధాతి ॥ తస్మాద్వాక్షిణోకర్థస్తేజస్వితరః ॥ స్థావరా గృహ్ణతి ॥ తాః
 పశ్చాదుపదధాతి ॥ ప్రతిష్టితా వై స్థావరాః ॥ పశ్చాదేవ ప్రతితిష్ఠతి ॥ వహన్తిర్గృహ్ణతి॥[१००] తా
 ఉత్తరత ఉపదధాతి ॥ ఓజసౌ వా ఏతా వహన్తిరివోద్గుతీరివ ఆకూజతీరివ ధావన్తిః ॥ ఓజ
 ఏవాస్యత్తరతో దధాతి ॥ తస్మాదుత్తరోకర్థ ఓజస్వితరః ॥ సంభార్యౌ గృహ్ణతి ॥ తా మధ్య
 ఉపదధాతి ॥ ఇయం వై సంభార్యాః ॥ అస్యామేవ ప్రతితిష్ఠతి ॥ పల్వల్యౌ గృహ్ణతి ॥ తా
 ఉపరిష్టాదుపాదధాతి॥[१००] అసౌ వై పల్వల్యౌ ॥ అముష్యామేవ ప్రతితిష్ఠతి ॥ దిక్షుపదధాతి ॥
 దిక్షు వా ఆపఃి అన్నం వా ఆపఃి అద్బుయ్ వా అన్నం జాయతే ॥ యదేవాద్బుయ్కన్నం జాయతే ॥
 తదవరున్సే ॥ తం వా ఏతమరుణాః కేతవో వాతరశనా బుషయాకచిన్యన్ని ॥
 తస్మాదారుణకేతుకః॥ [१०१] తదేషాకభ్యమూక్తా ॥ కేతవో అరుణాసశ్చ ॥ బుషయా
 వాతరశనాః ॥ ప్రతిష్టాగ్ం శతధాహి ॥ సమాహితాసో కసహస్రధాయసమితి ॥ శతశక్తిచవ
 సహస్రశశ్చ ప్రతితిష్ఠతి ॥ య ఏతమగ్నం చినుతే ॥ య ఉ చైనమేవం వేద ॥[१०२]
 బ్రహ్మవర్షసితరో వహన్తిర్గృహ్ణతి ॥ తా ఉపరిష్టాదుపాదధాత్యారుణకేతుకోష్టా చ ॥[१०३]

జానుదఫ్ముముత్తరవేదీం భాత్వా ॥ అపాం పూరయతి ॥ అపాగ్ం సర్వత్వాయ ॥ పుష్టిరపర్ణగ్ం
 రుక్మిం పురుషమిత్యప దధాతి ॥ తపో వై పుష్టిరపర్ణమ్ ॥ సత్యగ్ం రుక్మిః ॥ అమృతం
 పురుషః ॥ ఏతావద్వావాస్తి ॥ యావదేతత్త్త్వం ॥ యావదేవాస్తి ॥ [१०४] తదవరున్సే ॥
 కూర్మముపదధాతి ॥ అపామేవ మేధమవరున్సే ॥ అథో స్వర్గస్య లోకస్య సమష్టియ్ ॥
 ఆపమాపామపస్పర్వాః ॥ అస్మాదస్మాదితోముతః ॥ అగ్నిర్వాయముశ్చ ॥ సహ
 సంచస్మరర్థయా ఇతి ॥ వాయ్మశ్వ రశ్మిపతయః ॥ లోకం పృణాచ్ఛిద్రం పృణా॥[१०५] యాస్తిస్మః
 పరమజాః ॥ ఇన్స్తుఘోషా వో వసుభిరేవా హ్యేవేతి ॥ పశ్చాచితయ ఉపదధాతి ॥ పాణ్డుకగ్నిః

యావానేవాగ్నిః ॥ తం చినుతీ॥ లోకంపుణాయా ద్వితీయముపదధాతి ॥ పఞ్చపదా వై
 విరాట్ ॥ తస్యా వా ఇయం పాదః ॥ అన్తరిక్షం పాదః ॥ ద్వోః పాదః ॥ దిశః పాదః ॥ పరోరజః ॥
 పాదః ॥ విరాజ్యేవ ప్రతితిష్ఠతి ॥ య ఏతమగ్నం చినుతీ ॥ య ఉ ఛైనమేవం వేద ॥[004]
 అస్తి పుణాన్తరిక్షం పాదః పట్ట ॥25॥

అగ్నం ప్రణియోపసమాధాయ ॥ తమభిత ఏతా అబీష్టకా ఉపదధాతి ॥ అగ్నిహోత్రీ
 దర్శపూర్ణమూసయోః ॥ పశుబన్సే చాతుర్వ్యోము అథో ఆహః సర్వేము యజ్ఞక్రతుష్టితి ॥
 అథ హ స్వాహారుణస్వాయంభువః ॥ సావిత్రస్వర్వోకగ్నిరిత్యనుషజ్గం మన్యమహేః ॥ నానా
 వా ఏతేషాం వీర్యాణి ॥ కమగ్నం చినుతీ ॥[008] సత్రియమగ్నం చిన్వానః ॥ కమగ్నం చినుతీ ॥
 సావిత్రమగ్నం చిన్వానః ॥ కమగ్నం చినుతీ ॥ నాచికితమగ్నం చిన్వానః ॥ కమగ్నం చినుతీ ॥
 చాతుర్హోత్రియమగ్నం చిన్వానః ॥ కమగ్నం చినుతీ ॥ వైశ్వస్యజమగ్నం చిన్వానః ॥ కమగ్నం
 చినుతీ ॥ [009] ఉపానువాక్యమాశుమగ్నం చిన్వానః ॥ కమగ్నం చినుతీ ॥
 ఇమమారుణకేతుకమగ్నం చిన్వాన ఇతి ॥ వృషా వా అగ్నిః ॥ వృషాణో సగ్గస్ఫూలయేతీ
 హస్యేతాస్య యజ్ఞః ॥ తస్మాన్నానుషజ్యః ॥ సోత్తరవేదిము క్రతుము చిన్వతా ॥ ఉత్తరవేద్యగ్
 హ్యగ్నిశీయతీ ॥ ప్రజాకామశీన్వతా ॥[009] ప్రాజాపత్యో వా ఏషోకగ్నిః ॥ ప్రాజాపత్యాః ప్రజాః
 ప్రజావాన్ భవతి ॥ య ఏవం వేద ॥ పశుకామశీన్వతా ॥ సంజ్ఞానం వా ఏతత్పుశూనామ్ ॥
 యదాపః ॥ పశునామేవ సంజ్ఞానేకగ్నం చినుతీ ॥ పశుమాన్ భవతి ॥ య ఏవం వేద ॥[010]
 వృష్టికామశీన్వతా ॥ ఆపో వై వృష్టిః ॥ పర్జన్యో వర్మమకో భవతి ॥ య ఏవం వేద ॥ ఆమయాపీ
 చిన్వతా ॥ ఆపో వై భేషజమ్ ॥ భేషజమేవాషైనై కరోతి ॥ సర్వమాయురేతి ॥ అభిచరగ్గశీన్వతా
 పజ్ఞో వా ఆపః ॥[011] వజ్ఞమేవ భూత్ప్రేభ్యః ॥ ప్రహరతి ॥ స్తుణుత ఏనమ్ ॥ తేజస్మామో
 యశస్మామః ॥ బ్రహ్మవర్షసకామస్వర్గకామశీన్వతా ॥ ఏతావద్య వాస్తి ॥ యావదేతత్త
 యావదేవాస్తి ॥ తదవరుస్థి ॥ తస్మైతద్వైతమ్ ॥ వర్షపతి న ధావేత్ ॥[012] అమృతం వా

అపః అమృతస్యాన్నరితైయ్॥ నాపున మూత్రపురీషం కుర్యాత్ || న నిష్టేవేత్ || న
 వివసనస్సాయాత్ || గుహ్యో వా ఏషోకగ్రిః || ఏతస్యాగ్నేరనతిదాహయ్॥ న పుష్టిరపర్జాని
 హిరణ్యం వాకధితిష్ఠేత్ || ఏతస్యాగ్నేరనబ్యారోహయ్॥ న కూర్కుస్యాశ్చీయాత్ ||
 నోదకస్యాఘూతుకాస్యేనమొదకాని భవన్తి || అఘూతుకా ఆపః || య ఏతమగ్నిం చినుతే || య
 ఉ చైనమేవం వేద || [003]

చినుతే చినుతే ప్రజాకామశ్చిన్నీత య ఏపం వేదాపోధావేదశ్చియుచ్చత్వారి చ || 26 ||

ఇమానుకం భువనా సీషథేమా ఇన్నత్తు విశ్వే చ దేవః || యజ్ఞం చ నస్తన్వం చ ప్రజాం చ
 ఆదిత్యైరిన్నస్సహ సీషథాతు || ఆదిత్యైరిన్నస్సగణో మరుద్భ్యః || అస్మాకం భూత్వవితా
 తనూనామ్ || ఆప్లవస్య ప్రప్లవస్య || ఆణ్డిభవజ మా ముహూః || సుఖాదీం దుఃఖనిధనామ్ ||
 ప్రతిముఖస్య స్వం పురమ్ || [004] మరీచయస్యాయంభువాః || యే శరీరాణ్యకల్పయన్న
 తే తే దేహం కల్పయన్తు || మా చ తే ఖ్యా స్మై తీరిషత్ || ఉత్తిష్ఠత మా స్వప్త ||
 అగ్నిమిచ్ఛధ్వం భారతాః || రాజ్ఞస్యేమస్య తృప్తాసః || సూర్యేణ సయుజోషః || యువ
 సువాసాః || అష్టాచక్తు నవద్వారా || [005] దేవానాం పూర్యయోధ్యా || తస్యాగ్రం హిరణ్యాయః కోశః ||
 స్వర్గో లోకో జ్యోతిషాకవృత్తః || యో వై తాం బ్రహ్మణో వేద | అమృతేనాకవృత్తాం పురీమ్ ||
 తప్సై బ్రహ్మ చ బ్రహ్మ చ | ఆయుః కీర్తిం ప్రజాం దదుః || విభ్రజమానాగ్ం హరిణీమ్ ||
 యశసా సంపరీవృత్తామ్ || పురగ్ం హిరణ్యాయం బ్రహ్మా || [006] వివేశాకపరాజితా ||
 పరాజీత్యజ్యాముయా | పరాజీత్యనాశకీ | ఇహ | చాముత్ర | చాస్యేతి |
 విద్వాన్నేవాసురానుభయాన్ || యత్పుమారీ మన్మయతే | యద్యేషిద్యత్తుతివ్రతా | అరిష్టం
 యత్క్రిష్టా క్రీయతే | అగ్నిష్టదనుషేధతి || ఆశృతాసశృతాసశృ | [007] యజ్యానో
 యేకప్యయజ్యనః | స్వర్యాన్తో నాపేక్షన్తే | ఇన్నమగ్నిం చ యే విదుః || సికతా ఇవ సంయన్తి |
 రశ్మిభిసుముదీరతాః | అస్మాల్లోకాదముష్మాచ్చా | బుషిభిరదాతృశ్చిభి || అపేత వీత వి చ

సర్వతాతఃః యేకత్తు స్థ పురాణా యే చ నూతనాః అహోభిరద్భురక్తుభీర్వ్యక్తమ్॥[007]
 యమో దదాత్వవసానమషైగ్ల్లా నృ ముణస్త నృ పాత్వర్యః అకృష్టౌ యే చ కృష్టజాః
 కుమారీము కనీనీము జారిణీము చ యే హితాః॥ రేతఃపీతా ఆణ్ణిపీతాః ఆజ్గరీము చ యే
 హితాః ఉభయాన్నిత్రపోత్రకాన్॥ యువేకహం యమరాజగాన్॥ శతమిన్న శరదః॥[008]
 అదో యద్భుప్స్తు విలబమ్ పిత్రిణాం చ యమస్య చ వరుణస్యశ్వినోరగ్నీః మరుతాం చ
 విహాయసామ్॥ కామప్రయవణాం మే ఆస్తు స హ్యవాస్తై సనాతనః ఇతి నాకో బ్రహ్మశ్రవో
 రాయో ధనమ్ పుత్రునాపో దేవీరహహితా॥[009]
 పురం నవద్వారా బ్రహ్మ చ వ్యక్తగ్రం శరదోష్టౌ చ॥27॥

ఏశీర్ష్టం గృధ్రశీర్ష్టశ్చా అపేతో నిర్బుతిగ్రం హథః పరిబాధగ్గ శ్వేతకుక్కమ్ నిజజ్ఞగ్గం
 శబలోదరమ్॥ స తాన్ వాచ్యాయయా సహా అగ్నీ నాశయ సందృశః ఈర్ష్యాసూయే
 బుభుక్కమ్ మన్యం కృత్యాం చ దీధిరే రథేన కిగ్రంశుకావతా అగ్నీ నాశయ సందృశః॥

[010]

ఏశీర్ష్టం దశ॥28॥

పర్జన్యాయ ప్రగాయతా దివస్మిత్రాయ మీథుషీ స నో యవసమిచ్ఛతు॥ ఇదం వచః
 పర్జన్యాయ స్వరాజీ హృదో అస్త్వస్తరం తద్యయోతా మయోభూర్వాతో
 విశ్వకృష్టయస్సన్తవస్తై సుపిష్టులా ఓపథీర్థేవగోపాః॥ యో గర్భమోషథీనామ్ గవాం
 కృణోత్యర్వతామ్ పర్జన్యః పురుషీణామ్॥[011]
 పర్జన్యాయ దశ॥29॥

పునర్వమైత్యన్నియమ్ | పునర్వాయుః | పునర్వగః | పునర్వాహృణమైతు | మా॥

పునర్విణమైతు మా యన్నేకద్య రేతః పృథివీమస్త్రాన్ | యదోషధీరప్యసరద్యదాపః |
 ఇదం తత్తునరాదదే | దీర్ఘాయుత్తాయ్య వర్ణస్తో | యన్నే రేతః ప్రసిచ్యతే | యన్నే
 ఆజాయతే పునః | తేన మామమృతం కురు | తేన సుప్రజసం కురు ||[०७३]

పునర్వే చ||३०||

అధ్యస్తిరోధాజాయత | తవ వైశ్రవణస్పదా | తిరోధేహి సపత్నాన్నః | యే అపోఽశ్వన్తి
 కేచనః | త్వాష్ట్రం మాయాం వైశ్రవణః | రథగ్ం సహస్రవన్మస్తరమ్ | పురుషుక్రగ్ం
 సహస్రశ్వమ్ | ఆస్తాయాయహి నో బలిమ్ | యజ్ఞై భూతాని బలిమావహన్తి | ధనం గావో
 హస్తహిరణ్యమశ్వన్ | [०७४] అసామ సుమతౌ యజ్ఞియస్యా | శ్రియం బిబ్రతోన్నముఖీం
 విరాజమ్ | సుదర్శనే చ క్రోష్టే చ | మైనాగే చ మహాగిరో | సతద్వాట్సరగమన్తా |
 సగంహార్యన్వగరం తవ || ఇతి మన్త్రః | కల్పోత ఊర్ధ్వమ్ | యది బలిగ్ం హరీత్ |
 హిరణ్యవాభయే వితుదయే కౌబేరాయాయం బలిః | [०७५] సర్వభూతాధిపతయే నమ ఇతి |
 అథ బలిగ్ం హృత్వోపతిష్ఠేత్ || క్షత్రం క్షత్రం వైశ్రవణః | బ్రాహ్మణా వయగ్నస్యః | నమస్తే
 అస్తు మా మా హిగ్ంసీః | అస్మాత్ప్రవిశ్వాన్నమధ్యతి || | అథ తమగ్నిమాదధీత |
 యస్మిన్నేతత్ప్రర్మ ప్రయుషీత్ || | తిరోధా భూః | తిరోధా భువః | [०७६] తిరోధాస్ప్రోః | తిరోధా
 భూర్భువస్ప్రోః | సర్వోషం లోకానామాధిపత్యే | సీదేతి || | అథ తమగ్నిమిన్ధత |
 యస్మిన్నేతత్ప్రర్మ ప్రయుషీత్ || | తిరోధా భూస్ప్రాహో | తిరోధా భువస్ప్రాహో | తిరోధా
 స్ప్రస్ప్రాహో | తిరోధా భూర్భువస్ప్రస్ప్రాహో || | యమిన్నస్య కాలే సర్వా ఆహతీర్ హాతా
 భవేయుః | [०७८] అపి బ్రాహ్మణముఖీనాః | తస్మిన్నహ్నః | కాలే ప్రయుషీత |
 పరస్పుప్తజనాద్వీపి || | మాస్తై ప్రమాద్యన్తమాధ్యపయేత్ | సర్వర్థః | సీద్ధ్యస్తే | య ఏవం
 వేదా | క్షధ్యన్నిదమజానతామ్ | సర్వర్థః | న సీద్ధ్యస్తే || | యస్తే విఘూతుకో భ్రతా |
 మమావ్తర్హృదయే శ్రితః | [०७९] తస్మా ఇమమగ్రహిణ్ణం జుహోమి | సమీకర్థాన్నా వివధీత్ |

మయి స్వాహో॥ రాజాధిరాజాయ ప్రసహ్యసాహినీ నమో వయం షైశ్రవణాయ కుర్కుహో స
 మే కామాన్మమకామాయ మహ్యమో కామేశ్వరో షైశ్రవణో దదాతు కుబేరాయ
 షైశ్రవణాయా మహారాజాయ నమః॥ కేతవో అరుణాసశ్చా బుషయో వాతరశనః॥
 ప్రతిష్టాగ్ం శతధా హా సమాహితానో కసహస్రధాయసమ్॥ శివా నశ్శన్తమా భవన్తు॥
 దివ్య ఆప ఓషధయః సుమృడీకా సరస్వతి మా తే వ్యోమ సందృశి॥[१७]
 అశ్వాస్థలిర్భువో భవేయశ్శితశ్చ సప్త చ॥३॥

సంవథ్సరమేతద్వ్యతం చరేత్తా ద్వ్యో వా మాసా॥ నియమస్సమాసేన॥ తస్మిన్నియమవిశేషః॥
 త్రిషపణముదకోపస్సర్జిః చతుర్థకాలపానభక్తస్మాయత్తు అహరహర్య భైక్షమశ్శియాత్తు
 శాదుమ్మరీభిః సమిద్భరగ్నిం పరిచరేత్తా పునర్మా షైత్తివ్యన్నియమిత్యేతేనాకనువాకేన॥
 ఉద్ధతపరిపూతాభిరద్భుః కార్యం కుర్మీత్తా [१३] అసంచయవాన్॥ అగ్నయే వాయవే
 సూర్యాయా బ్రహ్మణే ప్రజాపతయే చన్మమసే నక్తత్తేభ్యః బుతుభ్యస్సంవథ్సరాయా
 వరుణాయారుణాయేతి వ్రతహోమాః ప్రవర్గ్యవదాదేశః॥ అరుణాః కాణ్డబుషయః॥
 అరణ్యేకధీయారన్ను భద్రం కర్మభిరితి ద్వ్యో జపిత్వా [१४] మహామ్మిభిరుదక్కం
 సగ్గస్సర్శ్యా తమాచార్యో దద్యత్తు శివా నశ్శన్తమేత్యేషధిరాలభతే సుమృడీకేతి భూమిమ్మా
 ఏవమపవర్గీ ధేనుర్ధ్వక్షిణా కగ్గంసం వాసశ్చ క్షౌమమ్మా అస్యద్వాశుక్లమ్మా యథాశక్తి వా
 ఏవగ్గీ స్వాద్యాయధర్మేణా అరణ్యేకధీయాత్తా తపస్సీ పుణ్యో భవతి తపస్సీ పుణ్యో
 భవతి॥[१५]

కుర్మీత జపిత్వా స్వాద్యాయ ధర్మేణ ద్వ్యో చ॥३॥

భద్రగ్గ స్పుర్షతిస్మికంజానామభ్రతితామ్రాణ్యత్యర్థాప్త ఆరోగ్యః క్షేదమగ్రిశ్చ సహస్రవృత్తప్రిత్తవన్ ఆతమప్యోప్యయోనీం
 యోకసావథాదిత్యస్యారోగస్యాథ వాయోరథాగ్నీర్ధ్వక్షిణాపూర్వస్యామిన్మహోపా వ ఆపమాపో యోకపోమాపో షై చటుష్టయ్యో
 జానుదఫ్యుమగ్రిం ప్రజీయేమానుకం విశీర్షిం పర్షాన్యాయ పునరద్భుః సంవథ్సరం ద్వాత్రిగ్గం శత్తు॥३॥

భద్రం జ్యోతిషౌ తస్మైన్రజొనం కశ్యపోధ్నహస్తవృద్ధియం నపుగ్రం సకమష్టయోనీమవపత్నానామాయతనవాన్ భవతి సతో
 బన్ధుం తొ ఉత్తరతో వజ్రమేవ పునర్ముమెతు త్రిగ్రంశదుత్తరశతమ్||132||
 భద్రం తపస్సౌ పుణ్యౌ భవతి తపస్సౌ పుణ్యౌ భవతి॥

భద్రం కర్మైభిః శృఙుయాము దేవాః భద్రం పశ్యైమాక్షభిర్యజత్రాః
 స్థిరైరజ్జైస్తమ్మవాగ్ంసస్తమాభిః వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః|| స్వస్తి న ఇనోల
 వృద్ధశ్రవాః స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః స్వస్తినస్తార్పైషి అరిష్టనేమిః స్వస్తి నో
 బృహస్పతిర్దధాతు|| ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః||

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥